

Kauppatieteiden tutkinto-ohjelman opintojen ohjaussuunnitelma

Tässä ohjaussuunnitelmassa kuvataan kauppatieteiden tutkinto-ohjelman opintojen ohjausjärjestelmä. Ohjaussuunnitelma toimii tutkinto-ohjelmassa opintojen ohjauksen ohjenuorana. Ohjausjärjestelmän toimivuuden kannalta on tärkeää, että kaikilla ohjaukseen osallistuvilla tahoilla on selvä kuva siitä, miksi ohjausta tehdään, miten ohjaus käytännössä toteutetaan, kuka vastaa ohjauksesta ja kuinka ohjausjärjestelmää kehitetään osana kauppatieteiden tutkinto-ohjelman opetuksen jatkuvaa parantamista.

1 Ohjauksen tavoitteet

Ohjaustyön tavoitteena on varmistaa se, että opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa opintojaan tehokkaasti, päämäärätietoisesti ja menestyksekkäästi. Opintoneuvonnalla ja -ohjauksella pyritään mahdollistamaan opintojen sujuva suorittaminen. Opinto-ohjaus on ensisijainen keino tarttua esiin tuleviin ongelmiin.

Ohjaustyön rooli korostuu laaja-alaisessa tutkinto-ohjelmassa, jossa ohjaustyöllä tuetaan opiskelijan laajaa vapautta rakentaa omia tarpeitaan vastaava kauppatieteiden kandidaatin tutkinto. Ohjaustyön merkitys korostuu opintojen alkuvaiheessa ja opiskelijoiden tehdessä valintaa sen suhteen, missä opintosuunnassa aikovat maisterin tutkinnon suorittaa sekä kandidaatin tutkielman ja pro gradu -tutkielman laatimisen yhteydessä. Lisäksi on tärkeää, että kukin opiskelija saa kaikissa opintojen vaiheissa tarvittaessa nopeasti henkilökohtaista ohjausta.

2 Ohjauksen toimijat

Kauppatieteiden tutkinto-ohjelman johtoryhmä hyväksyy tutkinto-ohjelman opintojen ohjaussuunnitelman ja vastaa tutkinto-ohjelman ohjauksen keskeisistä linjauksista.

Tutkinto-ohjelman ohjausvastaava on keskeisessä roolissa tutkinto-ohjelman opintojen ohjauksen koordinoinnissa ja kehittämisessä. Ohjausvastaavan tehtävinä on yhteistyössä muiden ohjauksesta vastaavien kanssa huolehtia tutkinto-ohjelmassa annettavan ohjauksen suunnittelusta ja kehittämisestä. Lisäksi ohjausvastaava tukee erityisesti tutkinto-ohjelman hops-opettajien toimintaa.

Ohjausvastaava toimii tiiviissä yhteistyössä opintokoordinaattorin ja opintopäällikön kanssa. Opintokoordinaattori vastaa suurelta osin tutkinto-ohjelman tasoisesta opintojen ohjauksen käytännön toteuttamisesta (erityisesti orientoivat opinnot, opiskelijoiden ohjaus ja tutorkoulutus).

Tutkinto-ohjelman kehittämisryhmä ideoi ja suunnittelee ohjauksen toimintamalleja ja kehittää ohjauksen olemassa olevia toimintamalleja. Ryhmään on nimetty jokaisesta opintosuunnasta opettaja. Lisäksi kehittämisryhmään kuuluvat ohjausvastaava (pj), opintopäällikkö, opintokoordinaattori (siht.) sekä opiskelijoiden nimeämä edustaja. Opetuksen kehittämisryhmän kokoukset ovat avoimia kaikille kauppatieteiden opettajille.

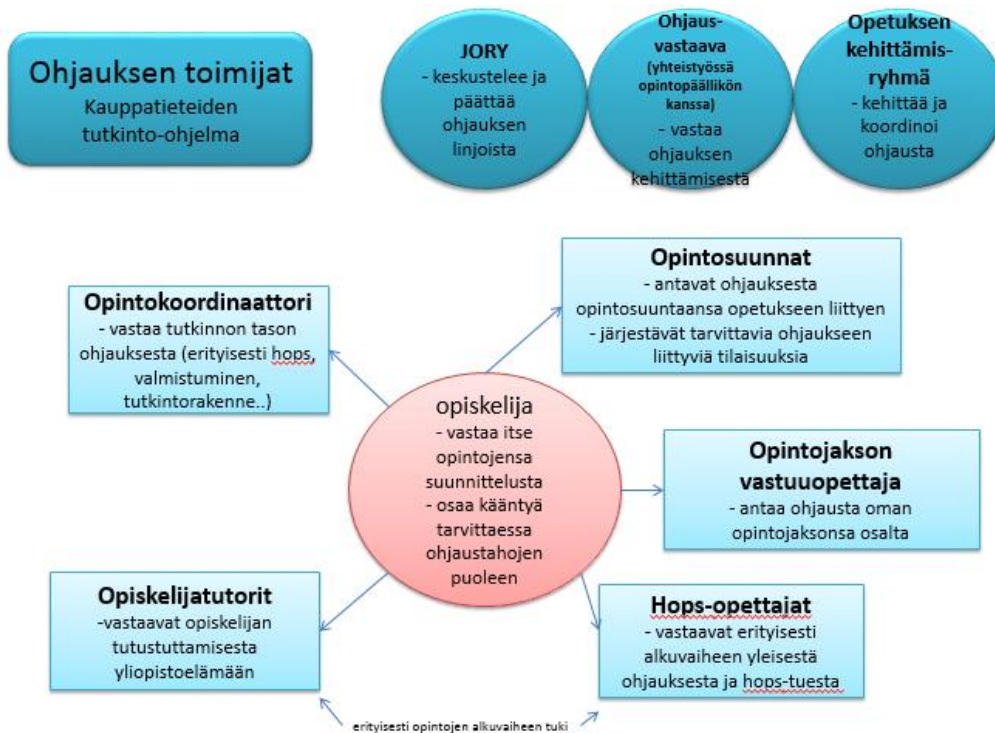
Hops-opettajat ja opiskelijatutorit vastaavat omalta osaltaan erityisesti ensimmäisen vuoden opiskelijoiden opintojen ohjauksesta. Opiskelijatutoroinnista vastaa kauppatieteiden ainejärjestö Boomi ry.

Opintosuunnat vastaavat ohjauksesta oman opintosuuntansa opintojen osalta, muun muassa antamalla tietoa opintojen tarjoamista työelämävalmiuksista ja opintojen poluttumisesta kohti opintosuunnan maisteriopintoja.

Opintojakson vastuuopettajat vastaavat omien opintojaksojensa suorittamiseen liittyvästä ohjauksesta.

Jokaisen opetushenkilökuntaan kuuluvan vastuulla on tarvittaessa ohjata opiskelija sellaisen henkilön luo, joka voi antaa opiskelijalle hänen tarvitsemansa ohjauksen tai osoittaa hänelle, mistä tieto on saatavissa.

Jokainen tutkinto-ohjelman opiskelija on itse vastuussa opintojensa suunnittelusta. Opiskelu yliopistossa vaatii omaa aktiivisuutta ja omien opintojen hallintaa, joten keskeisin toimija ohjauksessa on opiskelija itse. Opintojen onnistunut suunnittelu vaatii aina opiskelijan omaa aktiivisuutta.

3 Opintojen ohjauksen muodot

Opintojen ohjaus voidaan jakaa tutkinto-ohjelmassa kolmeen osaan: tiedottamiseen, opintoneuvontaan sekä henkilökohtaiseen opintojen ohjaukseen.

3.1 Tiedottaminen

Tutkinto-ohjelman opiskelijoille tarjotaan opinnoista niiden eri vaiheissa riittävää ja ajantasaista tietoa. Suurin osa tiedottamisesta tapahtuu tutkinto-ohjelman ja opintosuuntien verkkosivujen kautta. Tämän lisäksi opiskelijoille järjestetään ohjauksen kannalta tärkeimmässä vaiheissa kohdennettuja tiedotus- ja keskustelutilaisuuksia.

Orientoivissa opinnoissa opiskelijoille kerrotaan keskeisistä opintoja koskevista sähköistä tietolähteistä ja palveluista sekä tutustutetaan yliopiston, johtamiskorkeakoulun, tutkinto-ohjelman ja opintosuuntien verkkosivuihin, jotka ovat tärkein tiedottamisen väylä. Verkkosivujen sisällön tuottamisesta, ylläpidosta ja kehittämisestä vastaavat kaikki ohjaukseen osallistuvat toimijat omalta osaltaan. Opintokoordinaattori ja ohjausvastaava vastaavat tutkinto-ohjelmatasoisesta opintojen ohjaukseen liittyvästä tiedottamisesta. Opintosuunnat vastaavat puolestaan opintosuunnan opintoihin liittyvästä tiedottamisesta ja omien sivujensa päivittämisestä. Tutkinto-ohjelman ja opintosuuntien opiskelua koskevin sivujen selkeyteen, tiedonhaun helppouteen ja tiedon ajantasaisuuteen on kiinnitettävä erityistä huomiota. Opintojaksojen vastuuoopettajat huolehtivat riittävästä tiedottamisesta omien opintojaksojensa osalta.

Opiskelijan tulee seurata opintoihinsa liittyvää tiedottamista tutkinto-ohjelman verkkosivulla.

3.2 Opintoneuvonta

Opintoneuvonnalla tarkoitetaan opintoihin liittyvissä yksittäisissä kysymyksissä annettavaa ohjausta. Opiskelijalla on oikeus saada opintoneuvontaa, mikäli mikä tahansa opintoihin liittyvä asia on hänelle epäselvä. Tiedottamalla ei voida vastata kaikkiin tarpeisiin. Opintoneuvontaa antavat tarpeen mukaan kaikki ohjaustahot – kukin omalla vastuualueellaan.

3.3 Henkilökohtainen opintojen ohjaus

Henkilökohtaista opintojen ohjausta antaa erityisesti tutkinto-ohjelman opintokoordinaattori. Opintojen ensimmäisenä vuotena myös ohjausvastaava ja erityisesti hops-opettajat antavat henkilökohtaista ja ryhmässä tapahtuvaa opintojen ohjausta (HOPS-ohjaus).

Henkilökohtaisessa ohjauksessa painotetaan opiskelijan omaa aktiivisuutta. Kynnys hakeutua henkilökohtaiseen ohjaukseen pidetään tutkinto-ohjelmassa alhaisena ja opiskelijaa rohkaistaan ohjauskeskusteluihin myös opintojen alkuvaiheen jälkeen.

4 Uudet opiskelijat

Uusien opiskelijoiden ohjaukseen kiinnitetään kauppatieteiden tutkinto-ohjelmassa erityistä huomiota. Uusien opiskelijoiden ohjauksessa korostuu riittävän ja ymmärrettävän informaation antaminen tutkinto-ohjelman rakenteesta, yliopisto-opiskelusta, opintoja ja opiskelua koskevista tietolähteistä ja siitä kenen puoleen ongelmatilanteissa voi kääntyä. Uusien opiskelijoiden ohjauksessa tärkeässä roolissa ovat orientoivat opinnot, opiskelijatutorien ja hops-opettajien toiminta sekä informaation välittäminen tutkinto-ohjelman ja yliopiston verkkosivuilla.

Orientoivista opinnoista vastaa tutkinto-ohjelman opintokoordinaattori yhteistyössä opintopäällikön kanssa.

Boomi ry vastaa opiskelijatutorien toiminnasta. Johtamiskorkeakoulu järjestää opiskelijatutoreille vuosittain tutorkoulutusta, joka tukee ainejärjestön omaa tutoreille antamaa koulutusta.

Kauppatieteiden tutkinto-ohjelman uudet opiskelijat jaetaan opintojen alussa hops-ryhmiin. Opintosuuntien nimeämien hops-opettajien tehtävänä on ohjata opiskelijoita erityisesti opintojen alkuvaiheeseen ja opintojen suunnitteluun liittyvissä kysymyksissä (HOPS-prosessi). Tarvittaessa hops-opettajat ohjaavat opiskelijat eteenpäin ohjauksen tarpeesta ja luonteesta riippuen oikean henkilön luokse. Opiskelija- ja

opettajatutoroinnin yhteensovittamiseksi hops-opettajien on syytä informoida opiskelijatutoreita mm. ryhmiensä kokoontumisista. Tutkinto-ohjelman kehittämissyryhmä ja erityisesti ohjausvastaava koordinoivat hops-opettajien toimintaa.

Kauppätieteen perusopinnot koostuvat eri opintosuuntien peruskursseista. Peruskurssien opettajien on syytä huomata, että peruskurssi voi olla uuden opiskelijan ensimmäinen kurssi yliopistolla. Tämän vuoksi peruskursseilla on huolehdittava erityisesti jakson käytännön suorittamiseen ja tenttimiseen liittyvissä kysymyksissä annettavasta ohjauksesta. Näillä kursseilla on hyvä käydä läpi sitä, miten kyseisen opintosuunnan opinnoissa on peruskurssin jälkeen tarkoituksenmukaista edetä.

Suoraan maisterintutkintoon *erillisvalinnassa hyväksytyjen opiskelijoiden* ohjauksessa on otettava huomioon heidän erityiset ohjaustarpeensa. Erillisvalinnassa hyväksytyille opiskelijoille järjestetään oma orientoivien opintojen tilaisuus, josta vastaa opintokoordinaattori. Lisäksi kaikkien erillisvalinnassa valittujen tulee varata itselleen aika henkilökohtaista opintojen ohjausta varten opintokoordinaattorille. Opintosuuntien on huolehdittava siitä, että suoraan maisterin tutkintoon valitut opiskelijat saavat riittävää ohjausta opintojen alkuvaiheessa.

5 Opintosuunnan valintaan liittyvä ohjaus

Opintojen alkuvaiheen ohella toinen ohjauksen painopiste on henkilökohtaisen opintosuunnitelman (HOPS) laatiminen ja opintojen poluttuminen kohti maisterivaiheen opintosuunnan valintaa. HOPS-ohjauksen tavoitteena on, että opiskelijat pystyvät tiedotuksen, opintoneuvonnan ja tarvittaessa henkilökohtaisen opintojen ohjauksen avulla laatimaan henkilökohtaisen opintosuunnitelman ja tekemään ratkaisun maisterivaiheen opintosuunnasta. Opintosuunnan valintaan liittyvällä ohjauksella pyritään varmistamaan kitkaton siirtyminen opintojen kandidivaiheesta maisterivaiheeseen.

Opintojen ensimmäisen vuoden syyslukukauden aikana opiskelijat keskittyvät lähinnä kauppätieteiden perusopintoihin, joiden kautta he saavat yleiskuvan eri opintosuunnista ja niiden tarjoamista opinnoista. Perusopinnot voidaan nähdä tämän vuoksi opintosuunnan valinnan kannalta ensimmäisenä merkittävänä ohjaustapahtumana.

Opintosuunnat järjestävät syyslukukauden aikana sekä ensimmäisen että toisen vuoden opiskelijoille tilaisuuksia, joissa kerrotaan muun muassa opintosuunnan tarjoamasta opetuksesta ja työelämämahdollisuuksista. Näiden tilaisuuksien tarkoituksena on erityisesti antaa opiskelijoille valmiuksia opintosuunnan valintaan. Vuonna 2015 ja sen jälkeen opiskelijaksi valitut tekevät opintosuunnan valintaa koskevan hakemuksen toisena opiskeluvuotena. Opintokoordinaattori ja ohjausvastaava ohjeistavat ja avustavat opintosuuntia tilaisuuksien järjestämisessä. Opintosuunnat voivat toimia näiden tilaisuuksien järjestämisessä ja muussakin opintosuunnasta tiedottamisessa yhteistyössä opintosuunnan opiskelijoita edustavan ainejärjestön tai ainekerhon kanssa.

Tarvittaessa myös tutkinto-ohjelma järjestää opintojen suunnitteluun liittyviä tilaisuuksia opintokoordinaattorin ja ohjausvastaavan johdolla. Opintokoordinaattori ja ohjausvastaava huolehtivat myös siitä, että informaatiota opintosuunnan valinnasta ja opintojen suunnittelusta on riittävästi tarjolla myös sähköisessä muodossa.

Tutkinto-ohjelman järjestämä HOPS-ohjaus perustuu orientoiviin opintoihin, verkkosivuilla annettavaan ohjeistukseen, opintosuuntien järjestämiin tilaisuuksiin ja hops-opettajien järjestämiin ryhmätapaamisiin sekä henkilökohtaisiin ohjaustapaamisiin.

Opintosuunnat huolehtivat opintosuunnan valinneiden opiskelijoiden KTK-tutkinnon loppuvaiheen ja KTM-tutkintoon opintoihin liittyvästä ohjauksesta. Tässä vaiheessa opintosuunnat painottavat ohjauksessa työelämävalmiuksiin ja opinnäytetöiden laatimiseen liittyviä seikkoja. Opintosuuntien tulee kiinnittää erityistä huomiota erillisvalinnassa valittujen opiskelijoiden ohjaukseen.

6 Kandidaatin tutkielmaan ja pro gradu -tutkielmaan liittyvä ohjaus

Tutkielman laatiminen on usein yliopisto-opintojen loppuunsaattamisen kannalta kriittisin vaihe. Tämä koskee sekä kandidaatin tutkielmaa että erityisesti pro gradu -tutkielmaa. Tutkielman kaltaisen laajan itsenäisesti laadittavan työn ohjaukseen on tästä syystä kiinnitettävä erityistä huomiota. Seminaarin yhteydessä annettava ohjaus muodostaa tutkielman ohjauksen rungon, jota täydentää tarpeen mukaan annettava henkilökohtainen ohjaus. Tutkielmaan liittyvästä ohjauksesta vastaavat seminaarin vastuuopettaja ja tutkielman ohjaajaksi mahdollisesti erikseen nimetty henkilö.

7 Ohjauksen laadunvarmistus ja kehittäminen

Ohjauksen onnistuminen näkyy koko tutkinto-ohjelman tasolla siten, että mahdollisimman suuri osa opiskelijoista suorittaa vuodessa vähintään 55 opintopistettä, maisterivaiheen opintosuunnan valinnassa ei esiinny ongelmia, tutkielmat valmistuvat aikataulussa ja tutkinto-ohjelmaan valitut opiskelijat valmistuvat määrääjässä sekä työllistyvät hyvin. Ohjauksen laadun mittaaminen edellyttää myös muiden mittareiden käyttöä. Tästä syystä kauppatieteiden tutkinto-ohjelman opiskelijapalautejärjestelmän osana kerätään palautetta myös opintojen ohjauksesta. Ohjausta koskevaa palautetta kerätään vuosipalautteen yhteydessä.

Ohjauksesta saatua palautetta käytetään apuna ohjauksen kehittämisessä. Vastuu palautteen hyödyntämisestä kuuluu tutkinto-ohjelman ohjausvastaavalle, joka yhdessä tutkinto-ohjelman kehittämisryhmän kanssa kehittää opintojen ohjausjärjestelmää.